

MATEMATIKA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA
NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

APRIL, ŠKOLSKE 2019/2020. GODINE

UPUTSTVO

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA: 70 MINUTA

Pribor: grafitna olovka i gumica, hemijska olovka, geometrijski pribor.
Upotreba digitrona i korektora **nije** dozvoljena.

Pažljivo pročitajte uputstvo.

Ne okrećite stranice i ne rješavajte zadatke dok to ne dozvoli dežurni nastavnik.

Test sadrži 15 zadataka.

Tokom rada možete koristiti formule koje su date na stranama 4 i 5.

Pažljivo pročitajte zadatke i razmislite prije rješavanja. Ako vam se čini da je zadatak pretežak, ne zadržavajte se predugo na njemu, već pokušajte da riješite sljedeći. Na neriješene zadatke se vratite kasnije.

Test mora biti popunjen hemijskom olovkom, a grafitnu olovku možete koristiti za crtanje.

Ukoliko pogriješite, prekržite i rješavajte ponovo. Ako ste zadatak riješili na više načina, nedvosmisleno označite koje se rješenje boduje.

Kad završite sa rješavanjem, provjerite svoje odgovore.

Zadatak će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- netačan
- zaokruženo više ponuđenih odgovora
- nečitko i nejasno napisan
- rješenje napisano grafitnom olovkom

Želimo vam puno uspjeha!

ŠIFRA UČENIKA

PRAZNA STRANA

FORMULE

- Kvadrat zbira: $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$
- Kvadrat razlike: $(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$
- Razlika kvadrata: $a^2 - b^2 = (a + b)(a - b)$
- Množenje stepena jednakih osnova: $a^m \cdot a^n = a^{m+n}$
- Dijeljenje stepena jednakih osnova: $a^m : a^n = a^{m-n}$
- Korijen proizvoda: $\sqrt{ab} = \sqrt{a} \cdot \sqrt{b}$
- Korijen količnika: $\sqrt{a : b} = \sqrt{a} : \sqrt{b}$

- Pitagorina teorema: $c^2 = a^2 + b^2$
(c – dužina hipotenuze, a i b – dužine kateta)
- Površina trougla: $P = \frac{ah_a}{2} = \frac{bh_b}{2} = \frac{ch_c}{2}$
(a, b i c – dužine stranica, h_a, h_b i h_c – dužine odgovarajućih visina)
- Površina i visina jednakostraničnog trougla: $P = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$, $h = \frac{a\sqrt{3}}{2}$
(a – dužina stranice)
- Površina paralelograma: $P = a \cdot h_a = b \cdot h_b$
(a i b – dužine stranica, h_a i h_b – dužine visina)
- Površina romba: $P = \frac{d_1 \cdot d_2}{2}$
(d_1 i d_2 – dužine dijagonala)
- Površina trapeza: $P = \frac{a + b}{2} \cdot h$
(a i b – dužine osnovica, h – dužina visine)
- Obim kružnice: $O = 2r\pi$, Površina kruga: $P = r^2\pi$
(r – dužina poluprečnika)

- Površina kocke: $P = 6a^2$
(a – dužina ivice)
- Zapremina kocke: $V = a^3$
(a – dužina ivice)
- Površina kvadra: $P = 2(ab + ac + bc)$
(a, b i c – dužine ivica)
- Zapremina kvadra: $V = abc$
(a, b i c – dužine ivica)

Oznake: B – površina baze, M – površina omotača i H – dužina visine

- Površina prizme: $P = 2B + M$
- Zapremina prizme: $V = B \cdot H$
- Površina piramide: $P = B + M$
- Zapremina piramide : $V = \frac{1}{3} B \cdot H$
- Površina valjka: $P = 2B + M = 2r\pi(r+H)$
(r – dužina poluprečnika osnove)
- Zapremina valjka: $V = B \cdot H = r^2\pi H$
(r – dužina poluprečnika osnove)
- Površina kupe: $P = B + M = r\pi(r+s)$
(r – dužina poluprečnika osnove i s – dužina izvodnice)
- Zapremina kupe: $V = \frac{1}{3} B \cdot H = \frac{1}{3} r^2\pi H$
(r – dužina poluprečnika osnove)

U sljedećim zadacima zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.

1. Koliko je puta broj 1111 veći od broja 11?

- A. 10
- B. 11
- C. 100
- D. 101

1 bod	
-------	--

2. $\sqrt{16a^4} =$

- A. $4a$
- B. $4a^2$
- C. $8a$
- D. $8a^2$

1 bod	
-------	--

3. Lana prodaje opremu za mobilne telefone. Za porudžbinu od 5 istih zaštitnih futrola i 2 ista punjača treba platiti 226 eura. Punjač je 13 eura skuplji. Pomoću kog sistema jednačina se može izračunati cijena futrole i cijena punjača?

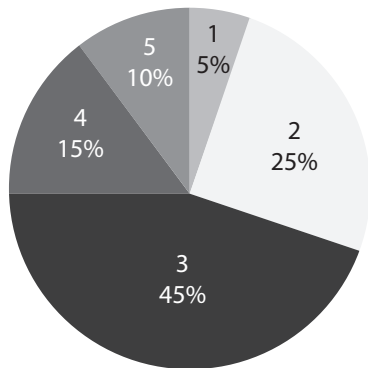
- A.
$$\begin{cases} 5f + 2p = 226 \\ f = p - 13 \end{cases}$$
- B.
$$\begin{cases} 5f + 2p = 226 \\ f = p + 13 \end{cases}$$
- C.
$$\begin{cases} 2f + 5p = 226 \\ f = p - 13 \end{cases}$$
- D.
$$\begin{cases} 2f + 5p = 226 \\ p = 13f \end{cases}$$

1 bod	
-------	--

4. Kružnim dijagramom je predstavljena procentualna zastupljenost za svaku od ocjena iz matematike, za 40 učenika jednog razreda.

Koliko je ukupno učenika dobilo ocjenu 4 i 5?

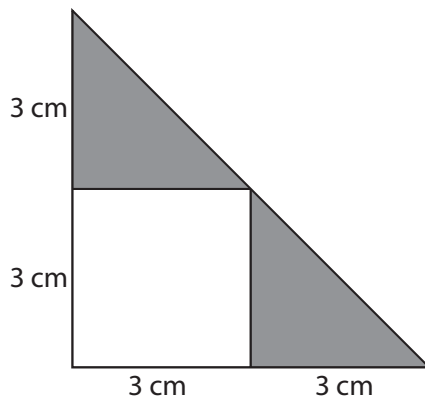
Ocjene iz matematike

- A. 4
B. 6
C. 10
D. 25

1 bod

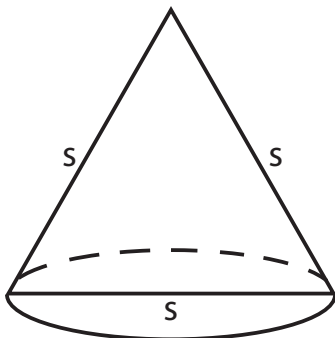
5. Kolika je površina osjenčenog dijela trougla sa crteža?

- A. 6 cm^2
B. 9 cm^2
C. 12 cm^2
D. 18 cm^2

1 bod

6. Koje tvrđenje je tačno za kupu sa crteža ispod?

- A. Omotač je jednakostranični trougao
B. Osni presjek je pravougli trougao
C. Poluprečnik je jednak izvodnici
D. Osni presjek je jednakostranični trougao

1 bod

Zadatke koji slijede rješavajte postupno. Bodovi se dodjeljuju na osnovu tačne postavke, postupka rješavanja i rezultata koji slijedi iz korektnog rada.

7. Izračunajte:

Napomena: biće priznata samo rješenja sa postupkom rada.

a) $-5 : (6 - 8 + 12) =$

1 bod	
-------	--

b) $32 : 2^4 =$

1 bod	
-------	--

c) $\frac{5}{6} + \frac{1}{4} - \frac{2}{3} =$

1 bod	
-------	--

- 8.** Katarina i Vasilije prave nakit. Katarina napravi 24 narukvice za 3 sata, a Vasilije 11 narukvica za 1 sat.
Ko napravi više narukvica posle jednog sata, a za koliko više nakon 7 sati rada?

Napomena: biće priznata samo rješenja sa postupkom rada.

Rješenje:

2 boda	
--------	--

9. Uprostite izraz $(a+3)^2 + (a-6)(a+1)$

Rješenje:

3 boda	
--------	--

10. Riješite nejednačine

$$3x - 4 < 6 - 2x \quad \text{i} \quad (11x - 1) : 3 \geq 1$$

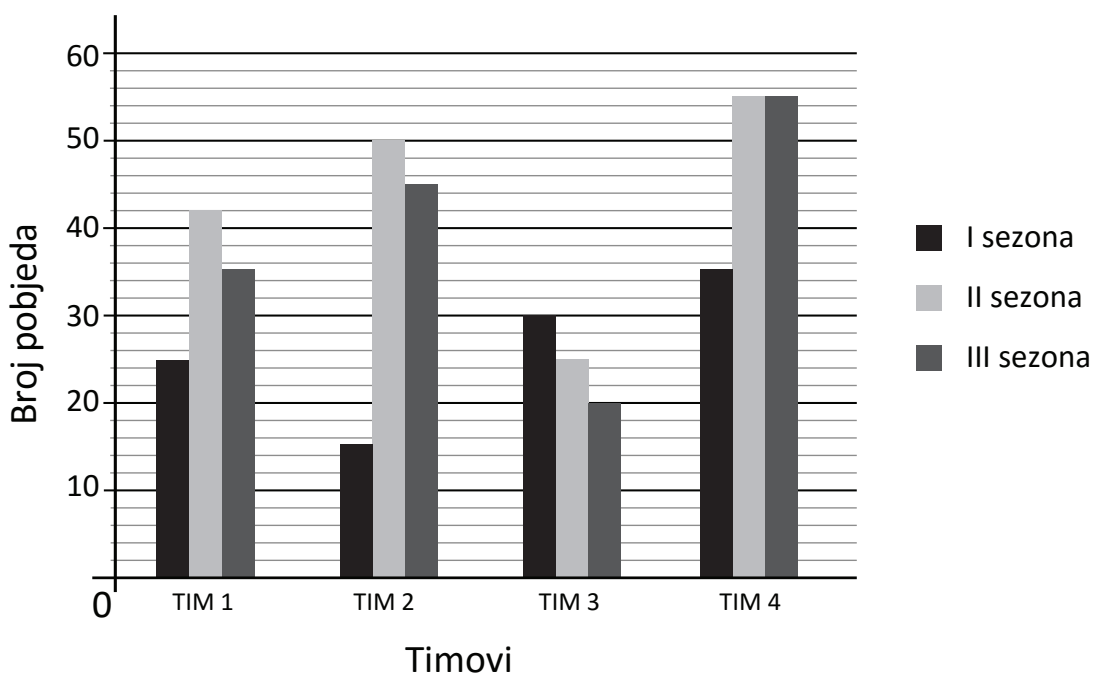
a zatim od datih brojeva zaokružite one koji pripadaju skupu rješenja obje nejednačine.

$$\frac{1}{11} \quad 1 \quad \frac{3}{4} \quad 2 \quad \frac{4}{11}$$

Rješenje:

3 boda	
--------	--

- 11.** Dijagramom sa stupcima je predstavljen broj pobjeda u ligi za svaki od četiri odbojkaška tima tokom tri sezone igranja.

- a) Koliko pobjeda je imao TIM 3 u trećoj sezoni?

Odgovor: _____

1 bod

- b) Koji tim je imao najslabije rezultate u prvoj sezoni?

Odgovor: _____

1 bod

- c) Koji tim je u svim sezonama bio bolji od TIMA 1?

Odgovor: _____

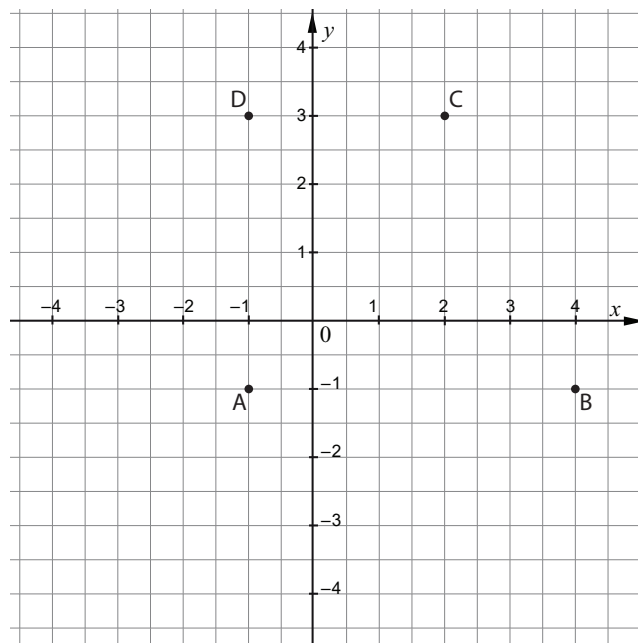
1 bod

12. Rastojanje između Šavnika i Žabljaka je 22 km. Koliko je rastojanje na karti koja je rađena u razmjeri 1 : 100 000?

Rješenje:

2 boda	
--------	--

13. U pravouglom koordinatnom sistemu su date tačke A, B, C i D.

a) Zapišite koordinate tačaka A, B, C i D.

Odgovor: _____

1 bod	
-------	--

b) U kom kvadrantu se nalazi tačka B?

Odgovor: _____

1 bod	
-------	--

c) Koja geometrijska figura se dobija spajanjem datih tačaka?

Odgovor: _____

1 bod	
-------	--

d) Izračunajte površinu geometrijske figure ABCD.

Rješenje:

1 bod	
-------	--

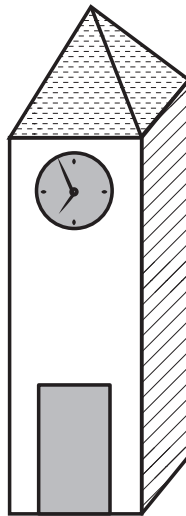
- 14.** Dat je jednakokraki trougao ABC ($AB = AC$). Izračunajte dužinu osnovice BC , ako su dužine težišnih duži $t_a = AA_1 = 9$ cm i $t_b = BB_1 = 7,5$ cm.

Napomena: Neophodno je da nacrtate skicu koja odgovara tekstu zadatka.

Rješenje:

3 boda	
--------	--

15. Toranj čija je osnova kvadrat stranice 4m, ima krov oblika prave piramide visine 2 m. Koliko je najmanje lima potrebno za pokrivanje krova ovog tornja?

Rješenje:

2 boda	
--------	--

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

_____

_____

GLAVNI OCJENJIVAČ: _____

Dana _____ 2020. godine